

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

Preus de subscripció

REUS. Ptes. 1'50 al mes.
Fora. . . . . 4'50 trimestre
Estranger. 9

Número solt 5 cèntims

Anuncis segons tarifa

ANY XI.

REUS, DIMECRES 5 DE JULIOL DE 1916

Núm. 153

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb teléfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i teléfon :: Calefacció central

Casa Pujol

Monterols, 37.-Reus **SASTRERIA** Major, 60.-Lleida

Casa especial en la mida

Trajos confeccionats a l'última moda

per a SENYORS, des de 10 pessetes.

Trajos confeccionats per a NOIS, des de 3 pessetes.

Gran novetat en Bastons

Sombreros de palla **GRAN MODA** a preus mai vistos

PREU FIXO

Cròniques de París

París 29. VI. 1916

Heu's-aquí una crònica amb la que no hi tinc res més que la traducció al peu de la lletra i l'esperit de l'escolt entre aqueix mar de l'opinió pública (o privada) un troc un batec de l'ànima francesa, trovada al étzar entre els replècs de l'infinitat, que vol manifestació espontània, sincera de la vibració i fins de la cultura general de França, ja que transcriu una lletra que no té la pretensió d'una publicitat més o menys modesta, ni es un clam patriòtic, ni té l'ènfasi d'un *interview* a qualque prohòmi, i precisament aixó és lo que m'ha induit a reproduir-la. Crec que es una flor ingénua del jardí del poble inconegut, una manifestació sincera del pensar anònim de la multitud darrera el front, un llampec d'aqueixa humanitat que des de el taller, l'estudi, la fàbrica o l'escriptori, forja les armes que esgrimeixen els braus que allà als camps de batalla trempen amb llur sang enemiga astorades per l'espiritualitat generosa de redempció i per un ideal magnànim de civilitat, d'aqueix exercit de dones, de vells de lliats i d'estrangers aliats del sagrat ideal, que son els fogainers de la gran màquina, l'element motriu de la victòria de demà.

I aquí la fulla, simplicíssima objecte de la crònica d'avui:

«Ch... 1er. de maig de 1916.

S. En Carles S.

Sergent a la. C. Ametralladores

Regimentaries de Línea.

Sector Postal

Car S. Carles:

He rebut vostra amable lletra del 13 d'abril i a la fi me decideixo a contestar, tot pregant-vos d'excusar-me pel

retard, no obstant involuntari, de ma part; mantes vegades (varies voltes perdía) he volgut escriure-vos, pero are una cosa, are una altra m'ho ha impedit, més avui no hi ha més remissió i ma lletra passarà abans que tot, encor que hagués d'esperar el pitjor càstic d'aquells que descontenten.

Car S. Carles, me felicito de que tinguéu una bona salut i que hagiú trobat el «petit filó» com vos dieu tant militarment.

Nosaltres seguim perfectament bé i esperem are més que mai veure's revenir entre nosaltres, quan després que per vostre inalterable coratge i vostra invencible paciència haureu foragitat als maleits alemanys de nostre car territori i que la pau sigui per sempre més. Oh, sí! per a sempre! puga aqueixa horrible guerra ser la darrera que l'història registri, puguin eixos sacrificis, aqueixa sang vesada amb profusió, aqueixos plors caiguts de tants ulls enrogats, fer néixer una pau universal i eterna. Ah, sí, hi arribarem, i aqueix és el fi d'aqueixa darrera hecatombe, mes per aixó, per a que la pau sia perdurable, cal aniquillar completament el poder germànic... Es de vosaltres, de vostre sacrifici, de vostre ardor que esperem aqueixa abolició, que are no tardarà gaire, car ben prompte vostre esforç serà coronat de l'èxit que mereix.

Me demaneu noves de mou estimat germà, jo vos en sento grat, fins a la hora present no tenim més noves que les de que és «desaparegut». Ja crec que vos ho digué en ma darrera lletra, així, doncs, «Maman» i jo esperem amb gran impaciència el fi de la guerra que ns fixarà llur sort. No hi ha més que resignar-se i esperar.

D'aquí, qué voleu que vos en diga? Es sempre el mateix; anorama; bocois; encara bocois, sempre bocois! El paisatge no té res de poètic i engendra fàcilment la melancònia, encor quan

no fa germinar la neurastenia! Fins al dia de Pasqua hem tingut durant tot el mes d'abril un temps espaventablement afros; tots els elements de la natura desencadenats; la pluja, el vent, la pedregada i el fret no han parat de flagellar-nos durant un mes, és potser aixó qui m'ha impedit de respondre més aviat a vostra lletra, car tenia *cafar* (nyonya) de tot, rondinant contra tot, en un mot, més desagradosa que'l fret, el vent, la pedra i la pluja junts, realment ja mai recordo haver passat un hivern tant llarg i tant rigorós a la fi, tant, que si aquell temps hagués continuat hauria devingut follia o hauria mort.

Penso que ja deveu saber que'n Fritz és aquí de retorn, jo us ho dic no obstant, si ja ho sabeu aixó serà una confirmació; no treballarà aquí pero treballarà aprop d'aquí... no vull fer comentaris amb aqueix propòsit car després de tot és un centre, mes... hi ha uns mes, uns per i uns car que promouen rumors i temo que aixó no vagi pas prou llati... No és necessari extèndrem més, ja llegireu entre línies, vos que coneixen el *quid pro quo*.

Hem tingut aquests dies la visita del senyor L. que ha vingut amb permissió, està plé de coratge i confiança amb la victòria propera.

«Fa ja tres dies que aqueixa lletra és començada, no sé veritablement si arribarà o si la guerra serà fuida abans, en fi, aixó em permet el pogueu anunciar-vos que hem tingut el gust de veure al senyor A., yé de passar onze dies de permissió al Migdia, està ben content de pogueu aspirar un xic els aires vinícols de Charenton va a gonfiar-se'n els pulmons fins a la próxima!

Sovint tinc el plaer de trobar a vostra muller acompanyada de vostres dos petits infants, que són magnífics, podeu estar tranquil. Jo crec que no pateixen pas car tenen bona cara i són bons minyons com uns àngels, tot essent un poc diables; l'altre dia em feren riure de bon cor: entrant a ca l'adroguer trobo la vostra petita familia; sense dir res a ningú deixo deu cèntims a la mà de Jako, qui desseguit crida: «bombs!» pero sa senyora mare, que ja n'hi havia comprat al demati, feia el sord d'aqueixa orella i li digue: *mais non*, tu n'has hagut aqueix matí; empro Jako que tenia per pagar, corra cap a l'adroguera diguent-li: té, senyora, heu's-aquí deu cèntims, donem bombs, i naturalment, la bona dona fou obligada d'executar, car no era un prec sino una ordre!

Altra vegada vaig preguntar-li i ton pare on és? i em respongué a la guerra, així naturalment, com si m'hagués dit al bosc de Vincennes, car sortosament el no'n coneix res dels horrors de la guerra, no sab que és aqueix mot, aqueix únic mot que'n poques lletres tanca tant d'abominable i de terrible,

massa innocent per a comprendre el drama afros que s desenrotlla en aqueix moment, després de tant temps, i del qual vos ne sereu un de tants héroes; ell ignora que és per son avenir i per sa llibertat que sofríu are, tots aqueixos sacrificis no'ls compendrà i no'ls coneixerà fins més tart, quan sovint, ben sovint, vos els hi contareu, mentrestant podeu registrar tots vostres episodis; sens oblidar-ne cap, car esteu certa que mai se cansarà d'oír-los contar i ja'l veig des d'aquí, ell com molts altres infants, pendent de vostres llavis, bevint vostres paraules, sofrint a son torn de les penuries que vos hauren sofert, extremint-se a voltes, ardorós sovint... Oh! com s'hi interessarà amb aqueixa guerra, que ignora, i tinc la seguretat que més de una vegada vos dirà, ah! com jo hi hauria vulgut ser! Mes mercés a Deu n'està preservat i més tart compendrà la gravetat d'aqueix mot *la guerra*, més valdrà aixís.

En fi, car senyor Carles, cada dia que s'escolà n'és un de menys a sufrir, cada minut que fuig ens apropa a la victòria que sou camí d'assegurar-nos i que prompte mullarem amb un boll got de Banyuls.

Ah! el Banyuls! si els alemanys el coneixessin aqueix deliciós vi de França, que no farien ells per arribar fins a Banyuls! pero ni l'esperança de Banyuls, ni els pressecs de Montremil, ni el nougat de Montelimar, ni les prunes d'Agen, ni les *riettes* de Tours, ni les salitges de Tolosa, ni en fi l'esperança de qualques altres plats succulents dels que n'es tan pròdiga nostra estimada patria, els deixarà sortir de la melaça ont s'empastifen i que cada moviment els hi ensorra més. No, res els en farà sortir, estan perduts, f... (a vos el completar el darrer molt que's lo millor en aqueixa circumstancia.)

Nosaltres ens felicitem forsa, sempre que rebem noves vostres, mes sense ésser massa exigents voldríem que sovintegessin més; escriviu-nos lo més sovint que pogueu i jo'm faig un deure i sobre tot un plaer de respondre-us cada vegada, lo menys banal possible, de faisó de distreure-us maldament siga per a una estona.

«Maman» va bé, malgrat un fort reuma que no la deixa des de fa mesos, empro espero que'l bon temps la guarirà.

En quant a mi, sólida com la Torre Eiffel, plantant cara al fred, al vent a la pluja i a les tempestes; rient-me de totes les malalties, i heu's aquí...

Amb aixó acabo, adressant-vos les salutacions d'aquells, les amistats d'quests, molts records dels altres, una encaxada de mots, i jo us prego de creure benivolgut Sr. Carles i col·lega,

amb la seguretat dels meus millors sentiments.

JEANNE GAUDARD.

Com que la crònica s'ha fet més llarga de lo que'm semblava, a la próxima tocarem una altra tecla.

M. SUGRANES.

Nota Agrícola

La clorosi de la vinya

La clorosi és una malaltia no parasitaria i que's manifesta per un esgroguiment de les parts verdes del cep. Aquesta malaltia atacava ja a les vinyeres de les terres eminentment calices.

La clorosi és deguda a un excés de carbonat calcic a les terres; mes aquesta teoria no fou descoberta fins fa poc temps, doncs abans se la creia deguda a diferents hipòtesis més o menys fonamentades com a un excés o defecte d'humitat, a la falta de ferro, al temps, etc., etc.

A l'Amèrica els ceps selvatges, a excepció del Beedandieri, vegeten en terres on quasi no hi ha calc; de manera que difícilment s'aclimaten en les terres eminentment calices com la majoria de les europees, doncs contenen més d'un 10 per cent de calc.

La clorosi ja hem dit que's manifesta per un esgroguiment de les parts verdes del cep i per una infertilitat molt marcada acabant en algunes vegades amb la mort del cep. L'humitat, el grau de divisibilitat del carbonat de calc, de poca compaxitat del terreny, etc, influeixen al desenrotlló de la malaltia.

Dels ceps americans els que més resisteixen a la clorosi són els Bernadieri seguint després els híbrids de Bernadieri-Vinifera i Rupestris de Lot i els menys resistents són les Riparies que des d'un 10 per cent ja clorotisen.

Abans de plantar ceps en un terreny deurem conèixer la cantitat de calc (carbonat) que conté, plantant-hi el peu americà que convingui, en nostra regió, degut al terme mig de carbonat de calc de les terres, els peus més empleats són el Rupestris de Lot i l'Aramón X Rupestris Janzin n.º 1, etc.

Tractaments.—El millor tractament és el primitiu de no plantar més que'ls suficientment resistents a la calica del terreny.

Com a medi curatiu s'usa el sulfat de ferro, qual substancia té per objecte transformar el carbonat de calc en sulfat i carbonat de ferro.

Aquesta sal pot usar-se disolta amb aigua, regant la planta amb la solució, altres fent una acequia posant-hi els cristalls del sulfat i colgant-se després; pero el procediment més práctic és el de Ressonier, el qual consisteix en embadurnar les redoltes tallades per la poda, d'una solució concentrada de la sal amb la forma següent:

Sulfat de ferro. . . . . 50 kgs.
Aigua. . . . . 100 litres

INAUGURACIÓ el proper diumenge, dia 9 de juliol, del nou estatge social i Museu de Ciències Naturals de l'Agrupació Excursionista de Reus

A les 5 de la tarda, a l'estatge social, Sant Elies, 9, primer, solemne Acte Inaugural, sots el següent ordre:

- Memoria dels treballs realitzats fins a la data, pel secretari;
- Conferència pel doctor Baltasar Serradell, president de la Societat de Ciències Naturals de Barcelona "Club Montanyenc", sobre'l tema "Espeleologia", amb projeccions; i
- Discurs inaugural, pel president de l'Agrupació Excursionista.

NOTES.—L'acte començarà amb tota puntualitat.—L'entrada serà per rigurosa invitació.

Mr. Stivignen i altres patòlegs han fet estudis de vari tractament per la clorosi recomanant les fórmules a base de perclorur de ferro.

Perclorur de ferro a 30° . . . 1 litre
Creïa pulveritzada . . . 120 grs.
Aigua . . . 100 lirs.

De tots els estudis fets sobre el tractament curatiu de la malaltia se dedueix i tinc a bé recomanar que a l'hivern s'usi el procediment de Ressignier i a l'estiu el de Stivignen.

JOSEP MARIMÓN PEDRET,
Enòleg.

Reus juny 1916.

Diari de la guerra

Fets coneguts del 14 al 28 de juny de 1916.

Per terra.—Aquest estiu de 1916, i com fa suar als austro-alemanys! La guerra està, sens dubte, en un període decisiu, que cada dia apareix més favorable als aliats.

Per la banda de Rússia, la ofensiva segueix, especialment cap a la Bucovina, aquesta província austriaca, després de la presa de la seva capital, Czernovitz, ha caigut depressa en mans dels russos. Fins el dia 15, havien estat fets presoners més de 170 mil austriacs i alemanys. Ara el nombre d'aquests deu arribar ja a 200.000. I tot això amb menys d'una mesada!

Una altra bona nova. Deturada al Trentí la ofensiva austriaca, els italians han emprat una gran ofensiva, obligant a l'enemic a una retirada general en el dit front. Una pila de posicions importants han estat ja represes, entre elles la població d'Asiago. Se n'hi falta molt poc per a que el petit troç d'Itàlia que havia estat invadit, quedi net d'invasors.

A França, els alemanys han redoblat amb boja furia els atacs contra Verdun, sacrificant els homes sense mirar-s'hi. Per la banda de Thiamont i Fleury han aconseguit, a costa de baixes enormes, algunes aventatges de certa importància. Però encara resta intacta, per aquella part, l'última línia de forts, i és de creure que abans que els alemanys puguin fer-hi forat, se haurà produït una formidable ofensiva franco anglesa que motivarà un canvi complet de decoració en aquell escenari.

Als Balcans, després dels darrers aconsegiments polítics de Grecia, sembla també pròxima una vigorosa represa de les operacions.

A l'Àsia menor, els turcs multipliquen els seus intents ofensius, però sense cap resultat notable.

Per mar.—A l'Adriàtic han estat enfonsats per un submarí un creuer auxiliar italià i el torpiller francès «Fourche», salvant-se la quasi totalitat de la tripulació.

En canvi, els submarins aliats han enfonzat en la mateixa mar diversos transports i vapors austriacs, entre ells dos vaixells que es trobaven al port albanès de Durazzo.

Per l'aire.—Gran activitat en tots els fronts europeus.

El famós aviador alemany Immelman, que havia fet caure una pila de avions aliats, ha mort a son torn, a conseqüència d'un combat aeri.

Segons contenen els alemanys, una esquadra d'avions aliats han bombardejat la ciutat de Karlsruhe, causant uns 120 morts i uns 200 ferits.

De Música

Un Concert a EL CÍRCULO

El concert que diumenge passat donaren en «El Círculo» les germanes Pepeta i Dolores Diéguez (violí i piano respectivament) constituï un èxit esplendent.

La presència de les germanes artistes, fou saludada amb aplaudiments de la distingida concurrència que omplena el saló de festes d'aquella entitat.

No pretenem fer una crítica del concert, modulats de les executants, ni fer un anàlisi de les obres interpretades i forma que les artistes les hi donaren.

Pero, malgrat això, podem dir que's nota en ambdues, una ànima ben trempada per assolir les altes regions del virtuosisme. La Srta. Dolores acompanya amb gran precisió i molt discretament a la Srta. Pepeta Diéguez que domina el violí d'una manera gens vulgar.

Clar que's tracta de dues novelles artistes i no's pot exigir ni tant sols demanar un concert sense tares. Tares s'observaren, certament, en el transcurs en ambdues artistes, petites tares si voleu, que no dubtem sabran esmenar convenientment les gentils artistes que demostraren tenir aptituds per a fer-se escoltar amb fruïció.

Les senyorettes Diéguez foren molt aplaudides i felicitades essent també obsequiades amb unes hermoses paneres de flors exquisidament combinades.

Felicitem a les novelles artistes i que'l camí de l'Art, tot ple d'espines, se converteixi per elles en camí de flors fragants.

DILETTANTI.

Gazeta del treball

El conflicte ferroviari

Altra volta la bona fe dels obrers ha sigut burlada. Com recordaran nostres lectors, la Companyia del Nort, per mediació del ministre de Foment, concedí als seus empleats, entre altres millores, 25 céntims d'augment en els salaris que no excedeixen de 1.500 pessetes anyals i no menors de 500. Pero ara resulta—i això ha indignat als obrers ferroviaris—que si bé la Companyia concedeix l'augment de 25 céntims diaris, se nega, en canvi, a donar totes les altres concessions fetes a títol, segons afirma, de gratificació.

Està clar que, després d'haver sigut els ferroviaris burlats ja una altra vegada, després de lo que ocorregué als obrers textils en la passada vaga i de lo succeït en altres moviments de la classe treballadora, aquestes informalitats no sorprenen a ningú. Pero si no sorprenen, indignen als interessats i fan que'ls obrers posin cada dia més desconfiança en l'intervencionisme del Govern espanyol. I succeeix això precisament quan arreu del món els governants s'esforcen en infondre confiança per a encarrilar per viarany més humans la lluita de classes!...

No'ls queda, doncs, als carrilaires altre camí que'l de la vaga. Sobre tot quan el senyor ministre de Foment, que intervingué en la solució, no sols se mostra poc prèdisposat a fer complir a la Companyia els seus compromisos, sino que profereix amenaces que han lograt soliviantar més encara els ànims dels soferts treballadors del carril.

La vaga se considera avui inevitable. Està ja senyalada la fetxa: el proper dilluns dia 10.

Reclamacions i vagues

Segueixen en peu els dos grans conflictes de mariners i art textil.

—Els estivadors del Port de Frigo de Noya (Coruña) han conseguit, mitjant la vaga, varies millores.

—A Deusto els operaris dels tallers de l'Industria Electromecànica, s'han declarat en vaga. Demanen augment de jornal.

—Els constructors de carruatges de Barcelona han autoritzat a la junta del Sindicat per a decretar el paro de l'ofici en la fetxa que cregui oportuna.

—Com ja anunciàvem, la vaga de manobres de nostra ciutat quedà solucionada mitjant l'augment de 25 céntims diaris.

—S'ha conjurat la vaga que amenaçava esclatar a Sueca.

Varies noves

El Comité de l'Unió General de Treballadors d'Espanya, en circular que tenim a la vista, recomana a les seccions que, complimentant l'acord de l'últim Congrés, celebrin, el dia 16 de l'actual, reunions i manifestacions encaminades a conseguir que s'incorporin a la acció empresa per a lograr l'abaratament dels queviures i la solució de la crisi de treball el major número d'elements possible.

Aquests actes del dia 16 són la preparació de la vaga general que s'efectuarà en un dia dat a tot Espanya si el Govern continua fent el sort i no posa remei als dos greus problemes esmentats.

—El Sindicat ferroviari d'Andalucía ha celebrat a Málaga el seu III Congrés.

—Tres novelles entitats han sigut alta en el partit socialista: una del Astillero (Ferrol), altra de La Gudiña (Orense) i altra de Sueca (Valencia).

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques

DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15	
Baròmetre corretgit a 0°.	744.3	745.7	
TERMÒMETRE	Sol . . .	33.2	
	Ombra . . .	26.8	
PSICRÒMETRE	Sol . . .	18.0	
	Ombra . . .	18.0	
TERMÒMETRE sec.	23.0	17.1	
	Idem humit . . .	20.5	16.5
Humitat relativa de l'aire.	79.7	93.2	
Tensió del vapor acuos.	16.6	13.7	
ANEMÒMETRE	Direcció del vent.	S. E.	O. N. O.
	Velocitat del vent.	117.	89.
Pluviòmetre	00.0	3.0	
Evaporímetre	2.6	1.5	
Estat del cel	Cubert	Cubert	

Als aparadors de la Casa Pujol, hem vist un escriptori secretèr, estil modern anglès, de fusta amaranta amb aplicacions de marfil, obra de nostre volgut amic, l'expert industrial i acreditat ebanista, en Joaquim Montagut.

Una vegada més en Montagut ha acreditat les seves dots d'excellent constructor de depurat gust artístic, fent verdaderes filigranes amb la marqueteria com ho prova el plafó, dibuixat den Labarta, de tons molt ben trobats que s'admira en dit moble, obra pacientíssima per lo acurada, de línies impecables i perfecte execució.

A l'avencada edat de 87 anys, ans d'ahir deixà d'existir en la veïna vila de Riudoms don Andreu Fargas Mestre, avi de nostre volgut amic i company, el president del F. R. N. don Andreu Fargas, a qui amb les presents ratlles endressem el testimoni de nostre pesam més sentit que fem extensiu a tota llur familia.

S'obre un concurs per a proveir la plaça d'inspector d'higiene pequaria d'Ulldemolins. El plaç per a concursar-la és de 30 dies.

En la Comptaduria de la Diputació provincial, se reuniren al matí del diumenge passat els comptadors de la Diputació i Ajuntament de Tarragona i els de Reus, Tortosa i Valls, amb el fi de redactar el nou reglament per que s'han de regir amb lo disposat pel Ministeri de la Governació.

El Jutjat municipal de Reus vendrà el dia 12 del corrent, a instancia de don Emili Masó Cort, una peça de terra del terme de Botarell.

Si's reunís nombre suficient de senyors regidors, aquesta nit l'Ajuntament celebraria sessió de primera convocatoria.

A causa d'una plaga, fins ara no classificada, els presseguers de les hortes de Tortosa perden les fulles, secant-se les rametes. En alguns cassos, l'arbre mor. Els agricultors estan molt alarmats.

Pel Jutjat municipal d'aquest partit s'ha fet pública la sentència condemnant als hereders de donya Plácida Roselló al pago de 450 pessetes, reclamades per l'albacea testamentari de donya Maria Francisca de Barberá Domingo.

Han sigut desestimades pel govern militar, sis instancies d'altres tants veïns d'Amposta, en súplica de que se'ls dispensés a llurs fills del servei del tercer plaç d'instrucció.

En el passat mes de juny foren embarcats en el port de Tarragona: 6.833 bocois, 1.068 pipes, 236 mitges, 672 quarts, 688 octaus de ví; 1.428 sacs de avellana; 1.480 d'atmetlla; 1.067 bocois, 758 barrils, 78 bidons i 128 caixes d'oli.

A Ayguamurcia la guardia civil ha detingut a Anton Casany, per tallar 46 ametllers i 50 ceps, en una propietat den Joan Arnabá.

La setmana entrant començarà a publicar la revista «El Teatre Catalá» de Barcelona, en folletó, l'esquidada comedia de nostre estimat amic en Pere Cavallé, «Amor és joventut».

Desitjo personal que'n el seu mateix domicili escrigui sobres a máquina per a circulars.

Informaran Arraval alta de Jesús 50, tercer, de una a tres.

Han sortit cap a la capital catalana a l'objecte d'assistir a la Setmana Municipal que aquests dies s'hi está celebrant, el secretari i el comptador d'aquest Ajuntament, senyors Kíes i Calbó.

La guardia civil de Montblanch comunica que en una finca, propietat de Josepa Paradís, foren cremades 140 gavelles de blat. Com a autor convicte i confés del fet, ha sigut detingut un germà de la perjudicada, anomenat Jaume.

Xorisso marca EL LEON

Fabricats exclusivament amb carns de tocinno escullides i fresques

De vendes: Daniel Barrull, carrer del Sol.

Academia de Tall Parisenc

PATRONS I MODELS

Se confeccionen i preparen vestits

Teresa Gebelli

Arraval St. Pere, 45, entressol. — REUS

Preus econòmics

TERESA FERRAN (a) Pagosa

Venda de peix fresc de totes classes.

MERCAT CENTRAL

Se serveixen encàrrecs de peix de totes classes.

Dirigir-se:

A Reus, carrer Palo Santo, 12, i a Tarragona, a Baldomer Pons. Teléfon núm. 162.

Secció Oficial

REGISTRE CIVIL

Inscripcions del dia 4 de juliol de 1916

Naixements

Pere Vilá Pallajá. — Bonaventura Llanes Grás.

Defuncions

Maria Serra Rodón, 22 anys, Sant Tomás, 17.—María Trill Vilá, 25 anys, Bages, 6.—Francisca Moriones Zubiri, 76 anys, P. Quartels, 6.—Pau Serrano Muniesa, 21 anys, Hospital Civil.—Pere Carcolé Giró, 56 anys, Camí de Salou, 19.

Matrimonis

Cap.

SENSE aquesta marca

l'apa- NO és un «Gra-
: ell mophone»
: : Catàlegs gratis : :

COMPANYIA FRANCESA DEL GRAMOPHONE

Representació i dipòsit: **R. Perpiñá**, Major, 22. — REUS
Despatx: 24, pral.

Èxit colosal dels célebres artistes

Titta Ruffo i Caruso

en discs i Gramophone

Avis important. - La paraula *Gramophone* la tenim registrada en la Convenció de Berna amb el número 2.151 i perseguirem amb tot el rigor de la llei al que faci ús indegut d'ella.

DIPOSIT DE RELLOTGERIA.—RELOTGES DE BUTXACA I DESPERTADORS DES DE 2'50 PESSETES —

JOVE de 12 a 15 anys se'n necessita un a la Farmacia del Castell. Inútil presentar-se sense bones referències.

Preservar-se de malalties infeccioses es segur prenent el VICHY PRATS

de Caldes de Malavella, similar al Vichy Francés i indiscutiblement igual al Vichy Catalá, indispensable per a les enfermetats de l'estómac.

DIPOSIT: Plaça de Catalunya (abans Teatre) núm. 7 REUS
Comestibles i colonials de R. Marimón

¡Important!

No deixeu de comprar en els kioscos de periódics de la plaça de la Constitució i de la plaça del Rei, obres catalanes dels més notables i escollits autors, a preus inverosímils, com per exemple: obres de 'dugues pessetes, a 35 céntims i aixís successivament.

També es venen en dits punts, ja en col·leccions, ja soltes, un immens assortit de noveles, amb un setantacinc per cent de descompte.

Ademés, no deixin d'adquirir els cinc Albums més moderns que s'han publicat en l'actual temporada, i que contenen cada un 16 composicions de música dels més experts compositors.

Preu de cada Album de Música, 20 céntims.

Afanyint-se a fer la demanda, puig s'están agotant dites publicacions.

CANVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comerç de la plaça de Reus.

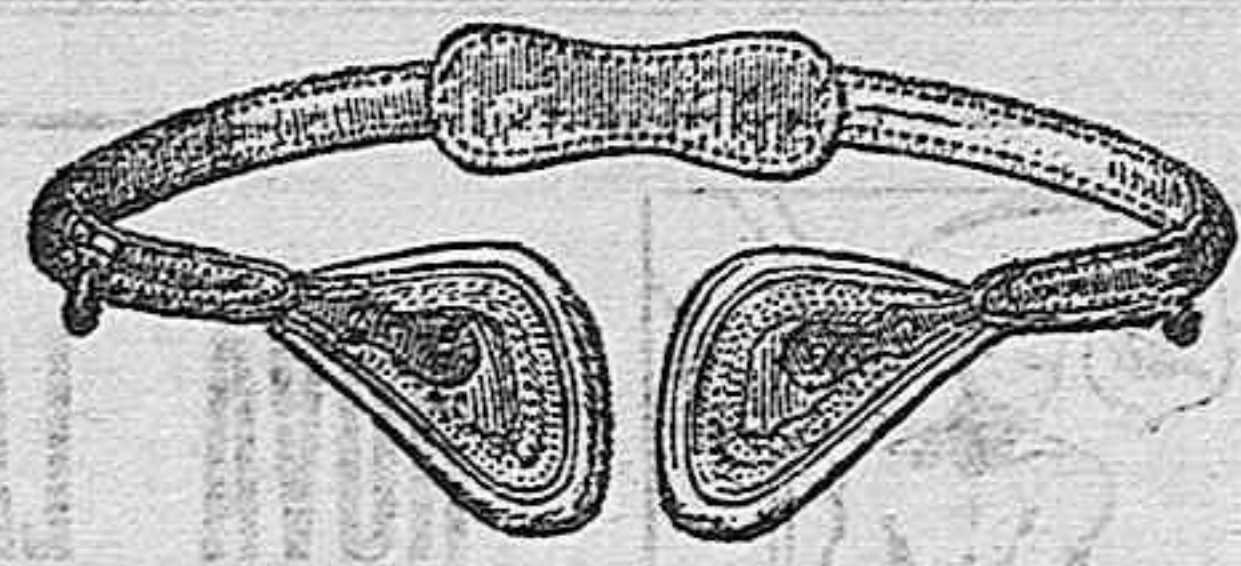
ESTRANGERS

Londres 90 d/f.	ops.	din.
Idem xequé..		
Paris idem..		
Berlin idem..		
Marsella vista..		
Hamburg vista..		

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal Ptes.	Opera- cions
455	Gas Reusense	250
600	Industrial Harinera	500
615	Banco de Reus de Descuentos i Préstamos.	500
500	Oblns. Electra Reusense.	500
25	Compañia Reusense de Tranvías, S. A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Electra Reusense.	500
2600	Institut P. Mata.	2500
520	Institut P. Mata.	500
160	Empresa Hidrofórica	369'50
523'50	Obligacions Manicomio Reusense.	500
	Carburos de Teruel.	500
50	Pantán Riudecanyes.	50

AVIS L'antiga i acreditada Lampisteria de Manuel Bielza, establerta des de l'any 1854 a l'arraval de Santa Agna, número 20, anuncia a sa numerosa clientela i al públic en general, que s'ha traslladat a l'arraval alta de Jesús, 41, oferint-los-hi els seus serveis amb esmer i puntualitat.

AVIS

Als trencats i al públic en general

No hauria de permetre's el cinisme de certs intrusos xarlatans i mercaders d'ofici, que amb el major desçaro i frases, desllumbrants, anuncien la curació radical de les hernies, sense conèixer sisquera en que consisteix aital dolencia, i sense comptar amb cap títol que justifiqui la seva aptitud.

Molts són els que venen braguers, pocs molt pocs els que saben col·locar-los, raríssims els que coneixen que és una herfía.

JOSEP PUJOL

CIRURGIA

Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 28 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona i mon establiment de Reus

Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebelds que siguin, des de 3 pessetes a 125.

Faixas hipogàstriques o ventrals, tirants omoplàtics.

Gran assortit en lentes i gafes per a miopes i vista cansada

Binocles teatre i campanya i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopedia.

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment LA CREU ROJA, dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meua clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit que gosa casa meua, s'ha establert prop de la mateixa.

'La Cruz Roja'

CASA FUNDADA EN 1896

Monterols, núm. 16 NO EQUIVOCAR-SE al costat del fabricant de gorres don Isidro Pons

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de 1 de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m		
> > Vilafranca; >	9'38	
> 7'25 >	9'23 e	
> 8'49 >	13'27 m	
> 14'13 >	17'42 c	
> 17'16 >	21'44 c	
> > Vilafranca >	20'37	
> 21'25 >	23'28 r	

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m		
> 8'33	>	10'36 r
> 9'20	>	12'47 c
> 13'00	>	16'15 o
> 15'23	>	19'24 m
> 19'49	>	21'53 e

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17 surt 9'29 arriba 10'37 m		
> 10'41	>	11'44 r
> 13'17	>	14'58 c
> 16'30	>	19'47 m
> 19'49	>	21'47 m
> 22'01	>	23'5 e

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13	arriba 7'17 e
> 6'30 surt 7'42	> 8'39 m
> 7'01	> 8'43
> 12'17	> 13'11
> 17'27	> 19'12
> 20'14	> 20'48

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22	arriba 11'22 c
> 13'35	> 20'5 m
> 17'59	> 22'13 m
> 20'30	> 0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30	arriba 9'46 m
> 8'29	> 12'29 m
> 11'56	> 20'17
> 15	> 17'58 c

DE REUS A TARRAGONA

Surt 7'38	arriba 8'11 m
> 9'56	> 10'30 m
> 12'54	> 13'24
> 14'30	> 15' m
> 18'8	> 18'35 c
> 20'50	> 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35	arriba 8'10 c
> 9'10	> 9'50
> 12'17	> 12'45 m
> 16'36	> 17'14 m
> 19'25	> 20'03 m

LÍNIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia
6'11 (fins a Benicarló)—9'18—11'15—17'7
(fins a Benicarló)—0'2.
Arriben a Salou de Valencia
4'19—9'17 (procedent de Benicarló)—
15'45—18'38.

Compañia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regirà des del dia 15 d'abril de 1916

Sortides de Reus (Arraval Robuster)	Sortides de Salou
Tren n.º 6 a les 8'25	Tren n.º 7 a les 9'15
> > 8 > 15'00	> > 11'20
> > > 10'25	> > 1 > 16'00
> > 38 > 17'5	> > 39 > 18'40

—Tots els diumenges i demés dies festius s'expedirán bitllets d'anada i tornada de Reus a Salou a 0'55 ptes. valeders per a tot el dia.

Reus 31 demaig de 1916.

L'Administrador

TIPOGRAFIA CATALANA.—LLOVERA, 23.

SOFRE

PRODUCTE ESPANYOL

Dit sofre ha sigut analitzat a l'Estació Enològica d'aquesta ciutat i segons dictamen facilitat de l'anàlisi practicat en dit establiment resulta que suscrit pel senyor director don Claudi Oliveras el dictamen és el següent:

Donada la proporció de sofre pur que conté la mostra analitzada pot ésser empleat sense inconvenient per a combatre l'Oidium del cep (malurá vella).

En virtut de dit dictamen aquest sofre se ven al preu de 16 pessetes sac de 46 kilos, al

Carrer de Rosic, núm. 8. - Reus

Venda

d una casa que consta de tres pisos, botiga i soterranis situada a la plassa de la Constitució al costat de l'antiga casa Llovera.

Se vendrà al comptat o a plassos.

Per a informes: Sastreria Non Plus Ultr

El Dr. A. TORT NICOLAU, especialista en parts i enfermetats de les dones, ex-quefe clínic de la Maternitat i Col·legi de la Pau, de Madrid,

HA TRASLLADAT

el seu consultori al carrer de Sant Joan núm. 2, primer, damunt del Cafè d'Espanya.

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5.

Telèfon número 78

FOMENT es ven a Barcelona en els següents punts:

Rafel Sala (Kiosco instal·lat en el Baixador del Passeig de Gracia), i en el Kiosco den Narcís España, Rambla de les Flors, davant de l'Església de Belén.

SIDRAL "TEIXIDÓ"

NOM PATENTAT

PREMIAT AMB MEDALLA D'OR

¿Voleu apagar la sed?

¿Voleu menjar a gust?

¿Voleu digerir bé?

Preneu SIDRAL

ES REFRESCANT, APERITIU I DIGESTIU

Purifica l'aigua evitant infeccions.—Indispensable als estiuejants, viatjants, excursionistes i caçadors

A Reus, Se surteixen de nostre representant exclusiu D. GAETÀ VIRGILL, plaça de Prim, núm. 3: Bar Paris i Bar Esquella.

NOTA.—Alguns expendidors serveixen al públic que demana SIDRAL altre granulat similar, explotant el bon nom que ha adquirit nostre producte. Per a evitar aquests abusos hem fet unes etiquetes de garantia que preguem al públic vegi si les tenen els aparells medidors, i als expendidors de la comarca.

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic

DEL

Doctor **A. FRIAS**

VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

SASTRERIA

QUERALT

Monterols, núm. 35. - Reus

Rebudes les últimes novetats d'estiu, aquesta

casas, malgrat l'aument que han sofert els panyos, continua venent als preus antics.

EL CAS MES ENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, L'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarrals mal cuidats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

Es venen a 2 rals caps.

FARMACIA SERRA,

Arraval de Santa Agna, 80 - REUS

IBARRA i C. S. en C.-Sevilla

Línia regular de grans vapors

Tots els DIJOUS sortida fixa del port de TARRAGONA per a València, Alacant, Cartagena, Almeria, Màlaga, Cadix (admetent càrrega per a Ayamonte i Illa Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril, Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. -- Servei ràpid eventual per a Galícia i Nord d'Espanya, amb escales a València, Alacant, Màlaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, emplaçant solament 14 dies en el viatge. -- S'expedeix coneixement directe per a Larca i Sant Esteve Pravia, amb trasbort al vapor Luarca núm. 30 i per a Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa «Denia i d'Anzino».

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDÉS

Per a la Costa d'Espanya

Juny	8	Vapor Cabo Santa Pola
"	15	" " Roca
"	23	" " Higuier
"	30	" " San Martín

Per a Cette i Marsella

Juny	2	Vapor Cabo Roca
"	9	" " Higuier
"	16	" " San Martín
"	23	" " Oropesa

RELOTGERIA

MELITÓN FREIXAS

PLAÇA DE PRIM, NÚM. 9

Preu fixe Preu fixe

Poso en coneixement de llur clientela i del públic en general que la Relotgeria Freixas, del carrer Major, núm. 15, s'ha traslladat a la Plassa de Prim, núm. 9, a la Relotgeria Rigalt, on l'ex-propietari queda com a operari de dit establiment.

En aquesta casa, essent propietari Melitón Freixas, hi trobaran totes les novetats en Joieria, Plateria, Relotgeria, Bissuteria, objectes propis per a regals i un immens assortit en Pintetes, Passadors, Diademes, Vanos de totes classes i de tots els gustos i variats articles de gran novetat.

Gran taller de reparacions en Joieria, Relotgeria i tot lo concernent an aquest ram.

PREU FIXE: PREU FIXE

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a l'obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoïdes Serra sobre fons blan i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes; UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment, proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofostorina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris; aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalsents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

NOVA LÁMPARA ESTRANGERA

Làmpara Nitrògen

Dispot 1/2 Watt

Gran potencia lluminica. -- Consum veritat. Duració sens rival

Demaneu-la a tots els bons establiments d'Electricitat i a vos tres electricistes.

Concessionari i dipositari per a Espanya i Portugal:

Plutarc Teixidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, CARME, 35. -- PROP DE LES RAMBLES

Representant a Reus:

JOSEP BALDRICH

Sant Elies, 2, 2.ª, 1.ª

TARIFES

Per a l'inserció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

En 1.ª plana	En tercera plana				En 4.ª plana
	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi	Fins a 3 ctm. d'altura. De 3 a 5 " " "	2'50 3'50 0'50	3'75 5'25 0'75	5'00 7'00 1'00	Pagarà a 2 pessetes per cada espai de 5 per 10 cm. que ocupi

Els remiats, anuncis de crònica, de secció oficial etc. etc., un número reduït d'insercions pagarán a 25 cèntims la ratlla per la primera inserció i a 10 cèntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se nn més pagarán a 10 cèntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costará l'impost del timbre a raó de 10 cèntims per inserció.

SABATERIA

PERE ROIG

SUCCESSOR DE JOSEP M.ª MARTÍ

Baratura -- Elegancia -- Solidesa -- Perfecció

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 28 - REUS